

Н.В. Зимівець

E-mail: n_zimovets@ukr.net

**ФОРМУВАННЯ ПРОЕКТНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ОСОБИСТОСТІ В
ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ШЛЯХОМ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ
ІНІЦІАТИВ**

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

У сучасних умовах економіка України вимагає не простого збільшення кількості освічених працівників, а фахівців якісно нового типу, що володіють фундаментальними знаннями, інноваційним типом мислення, здатних працювати в команді і приймати нестандартні рішення.

Основним результатом діяльності освітньої установи має стати не система знань, умінь і навичок сама по собі, а набір ключових компетенцій в інтелектуальній, цивільно-правовій, комунікативній, інформаційній та інших сферах діяльності людини.

Компетенція як об'єктивна категорія, суспільно визнаний рівень знань, умінь, навичок, ставлень тощо у певній сфері діяльності людини як абстрактного носія [6]. це насамперед, замовлення суспільства до підготовки його громадян,

Компетентність — це інтегрована характеристика якості особистості, результативний блок, сформований через досвід, знання, вміння, ставлення, поведінкові реакції.

На думку науковців компетентність: включає компоненти: знання засобів, способів, програм виконання дій, рішення соціальних і професійних задач, здійснення правив і норм поведінки, що складає зміст компетенцій; досвід реалізації знань, тобто уміння, навички; ціннісно-сміслові відношення до змісту компетенції, його особову значущість; емоційно-вольову регуляцію як здатність адекватно ситуаціям соціальної і професійної взаємодії проявляти і регулювати прояви компетентності[6]

Проблема готовності особистості, і насамперед, до активних дій в соціальному середовищі визначається багатьма факторами, в тому числі наявністю професійних знань і досвіду успішної реалізації конкретних проектів. Тому формування проектної компетентності - один з найважливіших орієнтирів у системі підготовки фахівців.

Проектна компетентність - це інтегративна характеристика суб'єкта діяльності, що виражається у здатності і готовності людини до самостійної теоретичної та практичної діяльності по розробці і реалізації проектів у різних сферах соціальної практики.

Проектна компетентність в даному контексті означає здатність майбутнього фахівця як суб'єкта професійної діяльності ефективно функціонувати в професійному співтоваристві, реалізовувати завдання, закріплені за ним в системі суспільного розподілу праці.

Проектна компетентність нерозривно пов'язана з проектною діяльністю і процесом проектування, проявляється в усвідомленні сенсу і значимості проектної діяльності, володінні спеціальними знаннями, вміннями і навичками, обґрунтованому виборі та оптимізації проектних рішень у разі їх багатоваріантності, наявності здатності застосовувати ці знання й уміння в конкретній професійній сфері. .

Соціальний проект - сконструйоване ініціатором проекту нововведення, метою якого є створення, модернізація або підтримання в змінній соціальному середовищі матеріальної чи духовної цінності, яке має просторово-часові та / або ресурсні кордону; вплив якого на людей визнається позитивним за своєю значимістю.

Як педагогічне явище соціальне проектування створює умови для реалізації соціолізуючої, акмеологічної, культурологічної та екзистенціальної стратегій виховання.

Цільовою функцією соціального проектування є формування громадянської позиції його учасників, їх соціальної ініціативності. .

Сучасне українське суспільство потребує соціально - зрілих, ініціативних молодих людей, орієнтованих на позитивну самореалізацію у всіх сферах життєдіяльності

суспільства, здатних не просто адаптуватися в навколишньому світі, а творчо його перетворювати.

Сучасна ситуація, яка свідчить про серйозні зміни дійсності, передбачає формування якостей, що дозволяють особистості самостійно побачити проблему, сформулювати завдання і вирішити її. Посилення значення формування якостей конкурентоспроможної особистості роблять проблему виховання соціальної ініціативності студентів особливо актуальною

Ініціативність найчастіше про визначається як здатність висловлювати прогресивні, творчі ідеї в процесі активної діяльності, як міра активної участі в ній, здатність до оригінальних дій, як спонукання до нових форм діяльності, почин, починання, вміння, здатність і прагнення до самостійних дій, як наднормативна діяльність, почуття нового, винахідливість і легкість орієнтування, і т.д.

Ініціативність розглядається як моральна якість особистості, її властивість, сукупність зусиль і дій особистості, спрямованих на втілення в життя новаторських пропозицій, на задоволення інтересів і потреб.

Соціальна ініціативність, структуру якої складає когнітивний, потребністно-мотиваційний, комунікативно-діяльнісний компоненти, є інтегративною якістю особистості, що виявляється в прагненні молоді до самостійних дій, в інтересах соціуму, спрямованих на конструювання нової соціальної реальності.

Соціальне проектування сьогодні є актуальним методом соціального виховання, як в системі виховної роботи навчального закладу, так і в системі додаткової освіти.

Проектування є засобом включення в соціально - значущу діяльність, яка передбачає вступ молоді в конструктивну взаємодію зі світом, з дорослою культурою, з соціумом.

Студентська молодь повинна стати активним суб'єктом реалізації соціальних проектів, оскільки проектування є одним із дієвим інструментом формування стійкої системи цінностей, соціального статусу особистості і становлення самосвідомості.

Література

1. Абульханова-Славская К. А. Стратегия жизни. М.: Мысль, 1991. -296 с.
2. Адлер А. Индивидуальная психология //История зарубежной психологии. 30 60-е годы XX-века (Тексты) /Под ред. П.Я.Гальперина, А.Н.Ждан,- М.:Изд-во Моск. ун-та, 1986.
3. Академия проблем социальной работы МАИ. Институт социальной работы. Российская энциклопедия социальной работы / Под. ред. Панова А.М., Холостовой Е.И. Т.1. - М., 1997. - 364 с.
4. Антонюк Г. А. Социальное проектирование и управление общественным развитием. Минск, 1988. 229 с.
5. Бабочкин П.И. Социокультурное становление молодежи в динамично изменяющемся обществе: Автореф. дис. д-ра филос. наук. М.: МГСА, 2001.
6. Додаток 2. Реалізація компетентнісного підходу в 5 класі //Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Під заг. ред. О.В.Овчарук. – К.: „К.І.С.”, 2004. – 112 с. – С. 93 – 102.